

Column 'Mensbeeld' van Marja Morskief uitzending 7 juni 2018

'Goedemorgen!' groet ik mijn liftgenoot. Ik op mijn scootmobiel, werktas vol artikelen die ik in de trein wil lezen. Hij scharrelend achter een buitenboord rollator. Grote oranje bril op met lichtwerende glazen, een brede lach. 'Morgen is morgen, vandaag is vandaag,' antwoorde hij filosofisch. 'De Nederlands taal is een apart ding.' Grinnik. Dat beaamde ik.

De lift was traag dus we wisselen wat wederwaardigheden uit. Ik: 'Gebruikt u ook de oprijbrug tot in de trein?' Hij: Nee, mijn vrouw zet 'm erin. Maar ik begeleid haar! Zij ziet niet veel, maar 15 procent. Ik wijs de weg. En zij is beresterk.' 'U bent een goed team samen,' besluit ik, als we op het perron beland zijn en onze reis vervolgen. Het echtpaar gaat een dagje Keukenhof doen, ik ga een vergadering voorzitten.

In de trein dacht ik nog even na over onze ontmoeting. Ik beschouwde mezelf als een zelfstandige, reizende en soms werkende vrouw. Het echtpaar zag ik als levenskunstenaars die hun sterke kanten zó wisten te combineren dat ze van het leven konden genieten. In geen geval zou ik ons willen omschrijven als beperkte mensen, mensen die minder kunnen, minder zijn, minder willen, *Behinderten*. Ben je gek, het echtpaar is goedgehumtst een dagje uit op een stralende voorjaarsdag, ik op weg naar een vergadering, mijn hoofd vol Google Analytics statistieken.

Ik ben me er ondertussen heel sterk van bewust dat niet iedereen dat zo ziet. Ik was het even vergeten, na de ratificatie van het VN Verdrag Gelijke Rechten. Zó! Klaar. We horen erbij, de gekreukelde mens is gelijkwaardig aan de burger die (nog) niet fysiek of psychisch aangedaan is. aar zo werkt het natuurlijk niet. Dat verdrag bepaalt niet hoe je mij beziet, maar het mensbeeld van de groep waartoe je behoort. Zo is er bij een zekere politieke partij vaak sprake van een verwrongen blik.

Hoeveel VVD-bewindslieden ik al niet te kakken heb gezet in een column vanwege hun grove bewoordingen waarmee ze me probeerden neer te halen! Soms duikt zo iemand in de media op, omdat hij vanwege fraude in het gevang belandt. De meeste echter komen goed terecht in commissariaten, of bestuursfunctie. Ze liggen geen nacht wakker van hun taalgebruik. ("calculerende gehandicapten, jonge vrouwen met hypotheekziekte, ziekte winstadepten")

Ik wel.

Omdat het mensbeeld dat erachter zit onuitroeibaar is: mensen met beperkingen zijn van een minder slag. Zoals een vriendin al van jongs af aan hoorde: 'jij bent maar een halve.' En de uitzonderingen - een Tweede Kamerlid in een rolstoel, de staatssecretaris met een rollator- zijn de uitzonderingen die de regel bevestigen. Die ook laten zien dat je het best redt in de Grote Mensen wereld, als je het maar wilt. Kan niet ligt op het kerkhof, Wil niet ligt ernaast. Mijn moeder leerde me dit al.

Nu weer die staatssecretaris Tamara van Ark van Sociale Zaken die het nog net niet zegt maar wel in haar beleidsvoorstel laat uitkomen: mensen met makke zijn 'mindermensen'. Die hoeven geen minimumloon, of pensioenopbouw voor hun verrichte arbeid. Dat zijn geen zelfstandige individuen, ze blijven afhankelijk van hun ouders of eventuele partner.

Er is veel maatschappelijk protest (*) en dat is geweldig. Waar ik wakker van lig is hoe deze VVD-mevrouw ons ziet. Haar mensbeeld. Ze beschouwt ons als een onderklasse. De Dalits (ofwel uitgestotenen) van de arbeidsmarkt.

Ik heb alle tijd om me te verliezen in sombere bespiegelingen want ik sta, op de terugweg na de enerverende vergadering, te wachten op de volgende trein. De taxichauffeur die me met de oprijbrug de gereserveerde trein in moest helpen is niet op komen dagen.